

3 гісторыі пытання

ГРОШ МАЛЕНЬКІ, ДЫ ДАРАЖЭНЬКІ

Як у Беларусі развіваюць прадпрымальніцтва

Пачатак 2011 года абяцаў стаць для бізнесменаў сапраўды святочным, бо 31 снежня 2010-га Аляксандр Лукашэнка падпісаў Дырэктыву № 4 «Аб развіцці прадпрымальніцкай ініцыятывы і стымуляванні дзелавой актыўнасці ў Рэспубліцы Беларусь».

ДЭКРЭТ "АБ РАЗВІЦЦІ ПРАДПРЫМАЛЬНІЦТВА"

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка 23 лістапада падпісаў Дэкрэт № 7 "Аб развіцці прадпрымальніцтва", які з'яўляецца ключавым дакументам з пакета нарматывных прававых актаў па паляпшэнні бізнес-клімату ў краіне.

Што гэта за дакумент? Растлумачым коротка і па сутнасці: гэта праграмная інструкцыя, накіраваная на лібералізацыю эканомікі і разняволенне дзелавой ініцыятывы. Дырэктыва складаецца з дзевяці раздзелаў, кожны з якіх сфакусаваны на пераадоленні бар'ераў для прадпрымальнікаў і бізнесу.

У цэлым дакумент атрымаўся ўсебадымым: у ім закранаецца і добрасумленняя канкурэнцыя, і бесперашкоднае ажыццяўленне прадпрымальніцтва, і гарманізацыя падатковай сістэмы, і змена фармату кантралюючай дзейнасці на папераджальны, і многае іншае.

Вядома, у дырэктыве было закладзена патрабаванне адназначнага прававога рэгулявання і стабільнасці заканадаўства.

Але час не стаіць на месцы, тым больш, што сёння з развіццём інфармацыйных тэхналогій рэакцыя дзяржавы на тыя ці іншыя змены павінна быць імгненнай.

У якасці новай вяхі ў працэсе падтрымкі дзяржавай бізнесу 23 лістапада 2017 года Прэзідэнт падпісаў Дэкрэт № 7 «Аб развіцці прадпрымальніцтва». Што ў ім прадугледжана: кардынальная змена механізмаў узаемадзеяння дзяржаўных органаў і бізнесу, мінімізацыя ўмя-

шання службовых асоб у працу суб'ектаў гаспадарання, узмацненне механізмаў самарэгулявання бізнесу, яго адказнасць за сваю дзейнасць перад грамадствам. Пры гэтым дзяржаўны кантроль захоўваецца, няхай і мінімальны.

Важнае ўдакладненне: Дэкрэт № 7 з'яўляецца ключавым у пакеце прынятых дакументаў па лібералізацыі ўмоў вядзення бізнесу ў Беларусі. Яго асноўныя палажэнні пачалі працаваць 26 лютага 2018 года.

Напрыклад, дакументам прадугледжана, што для занятку большасцю распаўсюджанымі відамі дзейнасці дастаткова падаць адзінае паведамленне ў выканкам праз службу «адно акно» альбо з дапамогай партала электронных паслуг, а працаваць можна ўжо з наступнага дня.

Такім чынам, мінімум даведак і ўзгадненняў, а яшчэ былі сістэматызаваны і скарачаны патрабаванні да пажарнай бяспекі, да ўтрымання будынкаў і абсталявання, санітарна-эпідэміялагічных патрабаванні і іншыя. І зараз, калі дэкрэт працуе пэўны час, можна зрабіць некаторыя высновы аб эфектыўнасці дзейнасці дзяржавы ў гэтай сферы.

Прамежкавыя вынікі дзейнасці дэкрэта былі падведзены на выніковай калегіі Мінэканомікі 15 лютага гэтага года.

Намеснік міністра эканомікі Дзмітрый Матусевіч у сваім дакладзе вылучыў некалькі асноўных трэндаў у

развіцці малага і сярэдняга бізнесу ў Беларусі. Першы — рост колькасці новых суб'ектаў гаспадарання. У сярэднім за месяц з'яўлялася больш за восем соцень новых камерцыйных арганізацый і каля трох тысяч індыўідуальных прадпрымальнікаў.

Магчымасцю пачаць свой бізнес па паведамляльным прынцыпе ў 2018 годзе скарысталіся больш за 5000 новых прадпрымальнікаў. Папулярныя напрамкі — «рознічны гандаль», «перавозка пасажыраў аўтамабільным транспартам», «аптвы гандаль», «аказанне бытавых паслуг», «грамадскае харчаванне» і «рамонт і тэхнічнае абслугоўванне транспартных сродкаў».

Пры гэтым агульная колькасць суб'ектаў прадпрымальніцкай дзейнасці практычна не змянілася і склала 348 тысяч.

Другі трэнд — павышэнне эфектыўнасці бізнесу. Зафіксаваны рост у суб'ектаў малага і сярэдняга прадпрымальніцтва па вытворчасці экспартных тавараў і аказанні паслуг, удзеле ў імпартазамышчэнні. Як вынік, адбылося павелічэнне падатковых паступленняў.

Трэці трэнд — рост эканамічнай актыўнасці «самазанятых». Падобная сітуацыя назіраецца і з рамеснікамі.

Уладзіслаў ЛУКАШЭВІЧ.

БІЗНЕС УМОВЫ

ляе забяспечваць жывёлу арганічнымі кармамі. Але пакуль часткова. Астатнія кармы закупляюцца. Цягам часу Дзмітрый Крылоў плануе сертыфікаваць статак і вытворчасць прадукцыі.

Шляхам спроб і памылак

А пачыналася ўсё ў далёкім 1992 годзе, калі сталічныя жыхары Дзмітрый Анатолевіч і яго жонка Галіна Эдуардаўна ўзялі зямлю каля вёскі Цяўлава Дзяржынскага раёна, каб займацца фермерствам. Перш чым гаспадарка стала паспяховай, самадастатковай, пачаткоўцам давялося адчуць цяжкасці станаўлення, шукаць правільнае рашэнне шляхам спроб і памылак. У 1998 годзе Дзмітрый Крылоў пачаў займацца свінагадоўляй. Пабудаваў свінарнік, закупіў 200 парасят. Але канкураваць з гігантамі свінагадоўлі было цяжка — сабекошт прадукцыі атрымліваўся даражэйшы. Фермер вырашыў пераарыентавацца на вырошчванне коз, паколькі гэтая ніша не была занятая ні дзяржаўнымі

даільная зала з халадзільнікам, перапрацоўчы цэх, дзе вырабляюцца малочныя прадукты, ёгурты, сыры. Але гэта святая святых, куды нас не пусцілі нават у бахілах. Малако разліваецца ў паўлітровыя і літровыя бутэлькі, сыр двух відаў. Адзін — у спецыяльнай пергаментнай паперы, іншы нарэзаны пад вакуумам і ўпакаваны ў каробкі. А яшчэ выдатны сыр у вострай маслянай заліўцы.

— У нас створана служба дастаўкі, — раскажаў памочнік кіраўніка фермерскай гаспадаркі аграном Іван НАЛЁТАЎ. — Любы ахвотны можа зайсці на наш сайт, пакінуць заяўку, і кур'ер прывезе па месцы прызначэння свежую прадукцыю.

Без хімікатаў і пестыцыдаў

Сёння ў гаспадарцы ўтрымліваецца тысяча коз зааненскай пароды і СФК

«Пачалі грандыёзнае будаўніцтва новага комплексу на дзве тысячы коз. На яго базе будзе створаны цэнтр інавацыйнага развіцця козагадоўлі, што дазволіць адкрыць дадаткова дваццаць два высокатэхналагічныя рабочыя месцы».

Зрэшты, да арганічнага земляробства ў фермерскай гаспадарцы ішлі вельмі доўга. З 2004-га, калі пачалі займацца развядзеннем коз. Падрыхтоўчы перыяд зацягнуўся на некалькі гадоў, пакуль атрымалі атэстат Еўрапейскага саюза. Штогод гаспадарку наведвае інспектар, які бярэ аналізы проб зямлі, непасрэдна аглядае расліны. Усё карпатліва пра-

прадпрыемствамі, ні прыватным бізнесам. Так, рынак быў свабодны, але разам з тым вузкі і спецыфічны. Беларусы не прывыклі да казінага малака і не гатовы былі галасаваць за яго рублём. Неабходна было знайсці свайго пакупніка, упэўніць яго, што гэта карысны і не заменны прадукт. Асабліва ён падыходзіць дзецям, людзям з аслабленым пасля хваробы імунітэтам, тым, хто не пераносіць малако ад каровы. Асвоіць яго без дзяржаўнай падтрымкі ў выглядзе льгот і прэферэнцый было б вельмі складана.

У 2012 годзе за кошт крэдыту Дзмітрый Анатолевіч рэканструяваў прадпрыемства. Цяпер у фермерскай гаспадарцы ёсць сучасная

«ДАК» з'яўляецца найбуйнейшым племянным прадпрыемствам па іх развядзенні. Лічыцца, што менавіта гэтыя жывёліны даюць малако без спецыфічнага паху. Акрамя таго, гаспадарка выпускае толькі натуральную прадукцыю, без розных дабавак і фарбавальнікаў, якая максімальна набліжана да групы арганічных прадуктаў. Цяпер у «ДАК» налічваецца больш за 100 гектараў зямлі, у тым ліку 87 гектараў выкарыстоўваецца для пасеву сельгаскультур, у асноўным шматгадовых злакавых траў, ёсць і кукуруза. Фермерская гаспадарка валодае адзіным арганічным сертыфікатам на раслінаводства. Зямля апрацоўваецца без выкарыстання хімікатаў і мінеральных угнаенняў, што дазва-

вьяраецца на рэшткі пестыцыдаў, аналізуецца таксама севазвароты, якія выкарыстоўваюцца, унясенне арганічных угнаенняў у выглядзе гною, таму што галоўная мэта кантролю — не дапусціць выкарыстання хімічных прэпаратаў і павышаных доз гною, які ўтрымлівае азот. Азот можа разбурацца да мачавіны і іншых элементаў, як нітраты і нітрыты. Усё гэта назіраецца зямлёй і перадаецца ў прадукцыю. У такім выпадку яе нельга лічыць экалагічнай.

Цэнтр інавацыйнага развіцця козагадоўлі

На маё пытанне ці не цягне назад у горад, Дзмітрый Анатолевіч толькі адмах-

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)